

stum est, in secundum hoc factorum systema alios primos quam a, b, c etc. ingredi non posse, quum quicumque alius primus numerum A ex his compositum metiri nequeat. Similiter etiam in secundo hoc factorum systemate nullus primorum a, b, c etc. deesse potest, quippe qui alias ipsum A non metiretur (art. praec.). Quare hae binae in factores resolutiones in eo tantummodo differre possunt, quod in altera aliquis primus pluries quam in altera habeatur. Sit talis primus p , qui in altera resolutione m , in altera vero n vicibus occurrat, sitque $m > n$: Iam deleatur ex utroque systemate factor p , n vicibus, quo fiet ut in altero adhuc $m - n$ vicibus remaneat, ex altero vero omnino abierit. I. e. numeri $\frac{A}{p^n}$ duae in factores resolutiones habentur, quarum altera a factore p prorsus libera, altera vero $m - n$ vicibus eum continet, contra ea quae modo demonstrauiamus.

17. Si itaque numerus compositus A est productum ex B, C, D etc., patet, inter factores primos numerorum B, C, D etc. alios esse non posse, quam qui etiam sint inter factores numeri A , et quemuis horum factorum toties in B, C, D coniunctim occurrere debere, quoties in A . Hinc colligitur criterium, utrum numerus B alium A metiatur, necne. Illud eueniet, si B neque alios factores primos, neque vllum pluries inuoluit, quam A ; quarum conditionum si aliqua deficit, B ipsum A non metietur.

Facile hinc calculi combinationum auxilio deriuari potest, si $A = a^a b^b c^c$ etc. designanti-

bus ut supra a, b, c etc. numeros primos diuersos: A habere $(a + 1) (b + 1) (c + 1)$ etc. diuisores diuersos, inclusis etiam 1 et A .

18. Si igitur $A = a^{\alpha} b^{\beta} c^{\gamma}$ etc., $K = k^{\kappa} l^{\lambda} m^{\mu}$ etc., atque primi a, b, c etc., k, l, m etc. omnes diuersi, patet A et K diuisorem communem praeter 1 non habere, siue inter se esse primos.

Pluribus numeris A, B, C etc. propositis *maxima omnibus communis mensura* ita determinatur. Resoluantur omnes in suos factores primos, atque ex his excerpantur ii, qui omnibus numeris A, B, C etc. sunt communes, (si tales non adsunt, nullus diuisor erit omnibus communis). Tum quoties quisque horum factorum primorum in singulis A, B, C etc. contineatur, siue *quot dimensiones* in singulis A, B, C quisque habeat, adnotetur. Tandem singulis factoribus primis tribuantur dimensiones omnium quas in A, B, C etc. habent minimae, componaturque productum ex iis, quod erit mensura communis quaesita.

Quando vero numerorum A, B, C etc. *minus communis diuiduus* desideratur, ita procedendum. Colligantur omnes numeri primi, qui numerorum A, B, C etc. aliquem metiantur, tribuatur cuius dimensio omnium quas in numeris A, B, C etc. habet maxima, sicque ex omnibus productum confletur, quod erit diuiduus quaesitus.

Ex. Sit $A = 504 = 2^3 3^2 7$; $B = 2880 = 2^6 3^2 5$; $C = 864 = 2^5 3^3$. Pro inueniendo diui-

sore communi maximo habentur factores primi 2, 3, quibus dimensiones 3, 2 tribuendi; unde fiet $= 2^3 3^2 = 72$; diuiduus vero communis minimus erit $2^6 3^3 5 \cdot 7 = 60480$.

Demonstrationes propter facilitatem omittimus. Ceterum quomodo haec problemata soluenda sint, quando numerorum A, B, C etc. in factores resolutio non detur, ex elementis notum.

19. Si numeri a, b, c etc. ad alium k sunt primi, etiam productum ex illis abc etc. ad k primum est.

Quia enim nulli numerorum a, b, c etc. factor primus cum k est communis productumque abc etc. alios factores primos habere nequit, quam qui sunt factores alicuius numerorum a, b, c etc., productum abc etc. etiam cum k factorem primum communem non habebit. Quare ex art. praec. k ad abc etc. primus.

Si numeri a, b, c etc. inter se sunt primi, aliumque k singuli metiuntur: etiam productum ex illis numerum k metietur.

Hoc aequè facile ex artt. 17, 18 deriuatur. Sit enim quicumque producti abc etc. diuisor primus p , quem contineat π vicibus, manifestumque est, aliquem numerorum a, b, c etc. eundem hunc diuisorem π vicibus continere debere. Quare etiam k , quem hic numerus metitur, π vicibus diuisorem p continet. Similiter de reliquis producti abc etc. diuisoribus.

Hinc si duo numeri m, n secundum plures modulus inter se primos a, b, c etc. sunt congrui, etiam se-